

La mutació de l'extrema dreta per combatre el procés: de Democràcia Nacional als GDR i Tabàrnia

Vox, el partit que impulsa les querelles contra l'independentisme, ha guanyat presència mediàtica durant les darreres setmanes. Però, més enllà de la formació liderada per Santiago Abascal, moltes altres organitzacions situades a l'extrema dreta han pres protagonisme durant el darrer any mirant de capitalitzar l'oposició al procés independentista. Totes han trobat, en el context català, un caldo de cultiu per fer-se visibles i reinventar-se. Us expliquem com ha mudat l'extrema dreta per combatre el procés.

Text: Laura Aznar i Jordi Borràs | Fotos: Jordi Borràs

Des de les manifestacions de la tardor del 2017, l'espanyolisme a Catalunya ha augmentat la seva presència als carrers. En alguns casos, però, la transversalitat ideològica de les primeres convocatòries ha anat desapareixent, i això ha propiciat que la seva direcció i coordinació fos assumida per organitzacions de l'extrema dreta. Vox, Democràcia Nacional o Somatemp han tingut una activitat de carrer frenètica, que en algunes ocasions ha acabat amb violència, per guanyar-li el pols a l'independentisme. El referèndum de l'1 d'octubre o la declaració unilateral d'independència han estat llegides com a autèntiques provocacions pels seus militants. Així mateix, en aquest període han pres protagonisme, dins el magma dretà, noves formes organitzatives que han intentat imitar els moviments socials, com els Grups de Defensa i Resistència (GDR) o Tabàrnia, les quals també han acabat, en gran mesura, capitalitzades per l'extremisme.

CRÍTIC explica el paper de les organitzacions d'extrema dreta que s'han mantingut més actives els darrers mesos, amb dos periodistes especialitzats en el seguiment de l'activitat d'aquests grups: Jesús Rodríguez, de la 'Directa', i Cris Chaika, del setmanari 'El Temps'. Hi detectem **quatre grans blocs**: el nucli dur, aquelles que han capitanejat l'oposició al carrer contra el procés; els nous moviments socials d'extrema dreta; els reductes d'extrema dreta independentista —que també existeixen—, i els satèl·lits més perifèrics de la constel·lació 'ultra'.

El nucli dur d'oposició al procés

Democràcia Nacional (DN), activisme espanyolista de carrer

Segurament, Democràcia Nacional ha estat una de les organitzacions de l'extrema dreta amb més visibilitat a l'hora d'agitar els opositors al procés. Malgrat ser un partit polític que ha concorregut en diferents comicis des del 1999, s'ha centrat, sobretot, en la seva activitat al carrer i ha intentat encapçalar l'activisme espanyolista contrari al moviment independentista. L'obsessió anticatalana de DN ha anat acompanyada —tot i que actualment ha passat a un segon pla— de discursos xenòfobs i islamòfobs. Amb això ha procurat treure un rendiment electoral que avui dia, 23 anys després de la seva fundació, encara no ha assolit.

Algunes de les accions més contundents de la ultradreta a Catalunya, com [l'atac feixista al Casal Popular Tres Voltes Rebel, de Nou Barris](#), a Barcelona, [l'agressió a un bar de Vallirana](#) després d'una manifestació espanyolista, o les campanyes contra l'oratori islàmic de Sant Feliu de Llobregat i contra la mesquita del carrer Japó, també a Nou Barris, porten el segell de DN o el d'alguns dels seus militants més actius. De fet, l'assetjament a què van sotmetre aquest segon centre de culte va derivar en una investigació a instàncies de la Fiscalia de Delictes d'Odi, que va acabar en la imputació de cinc activistes de l'organització i la imposició d'ordres d'allunyament al coordinador del partit a Catalunya en aquell moment, Albert Bruguera, i al responsable de Democracia Nacional Joven, [Juan de Haro](#). “Aquest seria el perfil més guerriller”, explica la periodista Cris Chaika, “i qui es visibilitza més en aquesta línia és Antonio Castellón, militant de l'organització”. Un personatge bastant identificable, entre altres coses, pels seus tatuatges amb la creu gammada i la cara d'Adolf Hitler al bíceps del braç dret.

Els fets al Casal Popular Tres Voltes Rebel han comportat canvis recents en la direcció de DN a Catalunya, o almenys així ho interpreta el periodista Xavier Rius. Al seu blog, explica que la “mala gestió” dels incidents són el motiu pel qual la Mesa Nacional del partit va destituir Albert Bruguera, la cara visible de la formació com a delegat a Catalunya. Altres fonts consultades per CRÍTIC apunten que aquests canvis serien deguts a la divergència d'estratègies de cara a les futures eleccions europees. Actualment, el nou lideratge del partit recau sobre Ramon Corpas, delegat provincial a Barcelona, i ‘de facto’, dirigent provisional de DN a Catalunya.

Malgrat l'aposta per aquesta línia dura al carrer, Cris Chaika opina que, en algunes ocasions, Democracia Nacional ha sabut llegir quan no era necessari ni estratègic muntar sarau. Un exemple d'això és la manifestació a Barcelona [en què el llaç groc de l'Ajuntament es va retirar momentàniament](#). “La gent que feia el cordó de seguretat eren Àlex de Beneyto, militant de DN, Antonio Castellón i Albert Bruguera. Estan aprenent a donar la imatge que volen: trien en quin moment poden anar pel carrer d'una forma més agressiva i quan han de tenir un paper amb la premsa i guanyar forces”.

A la vegada, el contacte d'aquesta organització amb els altres grups d'extrema dreta li ha atorgat un paper molt visible. Democracia Nacional ha teixit vincles amb Vox o Somatemp “i ho ha fet amb l'excusa dels Grups de Defensa i Resistència (GDR) i de tot el magma que s'ha creat al seu voltant, que ha servit per establir connexions”, puntualitza Chaika. En aquest sentit, explica que han sortit a la llum fotografies de Bruguera amb l'ultradretà de Balsareny Raúl Macià, simpatitzant de Vox i la figura que els unionistes han batejat com a “pres polític” a causa de la seva entrada a la presó. La realitat, però, és que Macià va ser condemnat, [segons va publicar 'Regió 7'](#), per tràfic de drogues i robatori. Gaudia del tercer grau fins que es va implicar en una agressió feixista contra set membres del CDR de Manresa, un dels quals, menor d'edat, i va tornar a ingressar a la presó.

A banda, explica la periodista, el local de l'Hermandad de Caballeros Legionarios de Barcelona, al barri de Sant Andreu, també ha tingut un paper destacable per a Democracia Nacional. Ha servit d'“espai de socialització important per als seus membres” i de “punt de trobada”, on “diferents organitzacions s'han anat coordinant i estan tirant en línia unitària”, afirma Cris Chaika.

Vox, marcant l'agenda judicial contra l'independentisme

En aquest darrer període, el creixement de Vox ha estat aparentment gran, particularment a l'Estat espanyol. Recentment ha estat notícia el bany de masses que va assistir a [l'acte organitzat pel partit el cap de setmana passat a Vistalegre](#), amb prop de 9.000 simpatitzants, però en les eleccions europees del 2015 ja va aconseguir esgarrapar vora 245.000 vots arreu de l'Estat. Per contra, a Catalunya, Vox és la paradoxa d'un partit amb molt poca representació en nombre de votants però que ha acabat marcant l'agenda política i judicial del procés. Aquesta ha estat —i no és poca cosa—

la major fita assolida per la formació que lidera Santiago Abascal.

Pel periodista de la 'Directa' Jesús Rodríguez, l'element diferencial de Vox és el finançament. Segons explica, el partit hauria injectat recursos als GDR perquè compressin la infraestructura necessària per fer les accions de carrer i per pagar els advocats que assisteixen les persones imputades o les sancions derivades de la seva actuació. A banda, sempre segons la versió de Rodríguez, hauria sufragat la contractació dels escenaris, de la seguretat i dels equips de so emprats en les darreres mobilitzacions. "Vox té vies de finançament que cal determinar d'on provenen", exposa el periodista de la 'Directa', amb una llarga trajectòria d'investigació en l'àmbit de l'extrema dreta.

En aquest sentit, l'empresari resident a Suïssa i antic guàrdia civil [José Manuel Opazo](#) seria una de les cares més visibles del transvasament de recursos. Segons [va informar 'OKDiario'](#), estaria organitzant un fons econòmic, demanant col·laboració a empresaris catalans, per assumir les despeses relacionades amb els arrencallaços. A banda de ser un dels principals mecenes dels GDR, 'El Temps' [va informar](#) que Opazo també va costejar les despeses del judici de Raúl Macià, el "pres polític" de l'espanyolisme. El pagament, segons el setmanari, es va fer mitjançant Vox. L'empresari ha adquirit prou autoritat moral per impulsar en solitari la manifestació del passat 9 de setembre a Barcelona, que demanava la dimissió de Pedro Sánchez i que el Govern espanyol no donés cap suport a l'independentisme. Tots els lemes i reivindicacions d'aquesta convocatòria tenien la marca de Vox encara que no la incloguessin específicament. "Van fer servir les mateixes reivindicacions que es van sentir diumenge a Vistalegre, des de convocatòria d'eleccions fins a 'Pedro Sánchez secessionista' o 'col·laborador dels terroristes'", concreta Rodríguez. "Opazo impulsa trobades amb membres de grupuscles diversos de l'extrema dreta presentant-se com el delegat de Vox a Suïssa. El que està fent quan viatja a Catalunya és reclutar persones d'aquest magma per al partit".

La suma de la potència econòmica de Vox i la seva maquinària de propaganda, mediatitzada per alguns mitjans de comunicació que li han fet d'altaveu, expliquen que el partit hagi guanyat molta projecció. "Això li ha donat capacitat d'aglutinar la militància de l'extrema dreta, històricament molt fragmentada", apunta Rodríguez. "Té un efecte enlluernador". També ha treballat bé la seva estratègia de captació d'electors. "Molta de la gent de Vox té vincles directes o indirectes amb militars, policies i alt funcionariat de l'Estat. És un món que ha flirtejat de manera conceptual amb l'extrema dreta però que fins ara no n'havia format part intrínseca", continua el periodista. De fet, aquest és un 'target' clar al qual va voler adreçar-se el partit [quan va fer l'intent de capitalitzar la manifestació del 29 de setembre convocada per Jusapol](#). Però va més enllà: "Vox té aquest discurs, però el projecta amb unes formes i una estètica que intenta captar la classe mitjana, empresarial, la gent ben situada".

En l'actualitat, s'ha obert una nova escletxa d'oportunitat per al partit, que, d'una banda, ha entrat en competició directa amb la Plataforma per Catalunya per aconseguir el control dels GDR sobre el territori i, de l'altra, ha intentat mostrar-se com un partit capaç de liderar l'espanyolisme desacomplexat pel qual competeixen Ciutadans i el Partit Popular.

Somatemps, els ideòlegs del 'catalanisme hispànic'

Juntament amb DN, Somatemps és l'altra organització que ha intentat liderar l'oposició al procés independentista al carrer. Es funda a finals del 2013 com una iniciativa d'intel·lectuals i historiadors revisionistes de diferents sensibilitats de l'escena de l'extrema dreta catalana. Reivindica la teoria del catalanisme hispànic i compta amb referents com Javier Barryco, filòsof, escriptor i exsecretari del partit Comunió Tradicionalista Carlista a Catalunya. L'organització és presidida actualment per Josep Alsina, de dilatada trajectòria política i que començà a militar de ben jove en diferents organitzacions de postulats nazis i feixistes —entre les quals hi figura el Partido Español Nacional Socialista (PENS) i, posteriorment, Fuerza Nueva. Alsina és un personatge globalment respectat dins

aquest sector polític, un intel·lectual amb pes teòric i el director de la revista de referència del sector nacionalrevolucionari 'Nihil Obstat', propietat de l'històric dirigent del Movimiento Social Republicano (MSR), Juan Antonio Llopart.

Somatemps té un perfil de creació de contingut ideològic. No obstant això, la seva activitat frenètica per intentar liderar l'espanyolisme als carrers de Catalunya no ha cessat. Va néixer a Santpedor de la mà del seu primer president i cofundador, Josep Ramon Bosch. Aquesta organització i alguns dels seus dirigents més destacats foren part activa en la creació de Societat Civil Catalana (SCC), fins al punt que Bosch va presidir totes dues fins a les acaballes del 2015. Posteriorment, SCC i Somatemps van prendre distància a causa de les diferents estratègies que tenien i, sobretot, pel desgast que suposava per a SCC que se la vinculés amb un grup nítidament a l'extrema dreta com és Somatemps.

Tot i això, malgrat que SCC hagi negat per activa i per passiva qualsevol relació amb Somatemps, la realitat és que [un article al blog de Javier Barryco](#) posava llum a les trobades d'aquestes dues organitzacions i d'altres a la seu d'SCC, per tal de preparar les manifestacions del 8 i del 12 d'octubre de 2017. Públicament, [SCC ha intentat donar la imatge de rebuig](#) a la nombrosa presència de grups d'extrema dreta a les manifestacions de la tardor passada. Però la plataforma espanyolista no va tenir manies de convocar Somatemps a la seva seu. De fet, durant les grans manifestacions que va organitzar durant l'octubre del 2017, a banda del PP, de C's i del PSC, hi van convergir també una dotzena llarga de formacions de tots els colors de l'extrema dreta: des de la Plataforma per Catalunya, els integristes catòlics d'Hazte Oír, diferents partits falangistes i, evidentment, també Somatemps, adherida i coorganitzadora de les marxes dels dies 8 i 12.

Plataforma x Catalunya i Respeto, l'intent d'apropiació de Tabàrnia

Va néixer el 2003 volent emular el Front Nacional francès de Jean-Marie Le Pen i l'FPÖ austríac, amb un discurs inequívocament xenòfob i un fort ADN nacionalista espanyol que, durant els primers anys, sota el lideratge de Josep Anglada, va passar a un segon terme per tal d'esgarrapar vots a l'electorat catalanista conservador. En les eleccions municipals del 2011 va aconseguir 67 regidors arreu del territori. Els resultats dels comicis del 2015, però, no li van ser gens favorables, i només en va mantenir 8.

En la darrera etapa del procés, la PxC ha confluït amb el Partido por la Libertad (PxL) i España 2000 per crear una nova marca electoral: Respeto, que busca erigir-se com l'organització islamòfoba i identitària de referència a l'Estat. Amb la vista posada en les pròximes eleccions municipals, la confluència vol arrossegar vots, i una de les possibilitats és que creï una candidatura on el concepte Tabàrnia hi apareixi. De fet, el vicepresident de la PxC, Pablo Barranco, va registrar la denominació "Junts per Tabàrnia" al registre de partits.

Amb aquesta idea de reflatar en les properes eleccions municipals, la formació ha virat la seva estratègia d'actuació. La seva intenció és penetrar entre l'electorat, no pas l'agitació al carrer —que li pot suposar conflictes des del punt de vista legal i també d'imatge. "La PxC està fent l'aposta del rentat de cara per presentar-se com un partit d'ordre, com la dreta europea moderna, i ho fa projectant nous rostres", explica Cris Chaika. En aquest sentit, ha fitxat personatges com el polític Jordi de la Fuente, exdirigent del Movimiento Social Republicano (MSR). De la Fuente i el seu entorn "s'han emmirallat sobretot en les dinàmiques d'Hogar Social Madrid o de la Casa Pound, de Milà: és aquesta extrema dreta que **adopta formes dels moviments socials i una estètica alternativa**, fins i tot", concreta el periodista Jesús Rodríguez.

La reestructuració del partit va més enllà i comencen a ocupar la primera línia figures com David Parada, cap de llista de la PxC a Sant Boi, o Mònica Lora, la qual guanya visibilitat el 29 de setembre

passat, [quan assisteix a la manifestació convocada per Jusapol](#) i se situa al capdavant. Lora és regidora de la formació a Mataró i “és un perfil molt formal, té bon tracte. És una aposta molt còmoda i s’està potenciant a escala nacional. Podria ser una de les cares visibles de Respeto”, opina Cris Chaika.

Malgrat aquest rentat d’imatge de cara a les municipals, paral·lelament la PxC ha estès els seus tentacles per capitalitzar alguns dels moviments que han aflorat amb el procés. És el cas de Tabàrnia. A banda de l’apropiació d’aquesta marca per crear una eventual candidatura electoral, el partit també ha fet feina sobre el territori i, en algunes zones, l’estratègia li ha donat bons fruits. Durant les manifestacions convocades per Tabàrnia a Mataró, [Mònica Lora encapçala la marxa juntament amb Jordi de la Fuente, o August Armengol](#), el president de la Plataforma per Catalunya. “Volen aconseguir el control i organitzen, lideren, guien”, exposa Chaika. També han fet aquesta maniobra amb els GDR a través de la figura de José Casado, líder del moviment unionista mataroní i un dels membres més actius dels arrencallaços de Mataró, ‘els Segadors del Maresme’. Malgrat que no està formalment vinculat a cap partit polític, Casado ha participat en trobades celebrades per la PxC i manté bones relacions amb la regidora Lora i amb De la Fuente.

Por España me Atrevo, plataforma activista contra l’independentisme

La plataforma [Por Espanya me Atrevo](#) aglutina, a manera de marca blanca, diverses organitzacions d’extrema dreta com Somatemp, DN, Generación Identitaria i Legión Urbana. La seva primera irrupció fou a l’abril del 2017, aixoplugada pels actes de Setmana Santa convocats pels legionaris de Sant Andreu. De fet, el seu nom sorgeix del lema que va fer servir l’Hermandad de Antiguos Caballeros Legionarios de Barcelona [en una manifestació](#), l’any anterior, en defensa del seu col·lectiu.

Si [La España en Marcha](#) va ser una amalgama de sigles que es va estructurar com a candidatura política, Por España me Atrevo sorgeix com una plataforma d’activisme fruit dels vincles personals i la confluència de militants d’extrema dreta de diferents àmbits, que es cohesionen per confrontar l’independentisme. A les convocatòries que impulsa hi apareixen personatges d’índoles diverses: des de Jesús Cañadas, líder de Legión Urbana i expresident de l’Hermandad de Antiguos Caballeros Legionarios de Barcelona; Albert Bruguera, exdirigent de DN, o Xavier Codorniu, secretari de Somatemp i un dels fundadors de Societat Civil Catalana. De fet, el nucli més fort d’aquest conglomerat es deriva de la unió entre DN i Somatemp, que compacta un activisme de carrer amb un activisme de caràcter més intel·lectual.

La plataforma va guanyar visibilitat sobretot al llarg de l’estiu i la tardor del 2017, amb actes com [l’escarni a la periodista Mònica Terribas](#) a les portes de Catalunya Ràdio i les concentracions convocades davant la seu de [l’ANC](#) i [d’ERC](#). La periodista Cris Chaika puntualitza: “Si els integrants participessin en aquests espais amb les seves sigles, generarien més animadversió; però, operant de manera conjunta, projecten una imatge més amable”.

La irrupció dels moviments

Grups de Defensa i Resistència (GDR), els arrencallaços

Malgrat que fa la impressió que els Grups de Defensa i Resistència (GDR) van sorgir com un bolet, no són una cosa nova. De fet, segons Jesús Rodríguez, representen espais “que vénen a substituir o a prorrogar la vida que tenien organitzacions històriques de l’extrema dreta a Catalunya”. Aquest procés de mutació va anar acompanyat, en un primer moment, del paraigua polític de C’s, un fet que els va atorgar projecció i legitimitat, a més d’una notable cobertura mediàtica. Tanmateix,

recentment s'ha produït una ruptura entre el partit taronja i els GDR. El periodista de la 'Directa' ubica [la manifestació que va convocar Ciutadans](#) contra l'agressió d'una dona, suposadament perpetrada per un independentista, com a punt d'inflexió. "En aquesta convocatòria hi passen moltes coses: a banda de l'atac a un periodista de Telemadrid, hi ha enfrontaments entre diferents organitzacions, o persones de l'entorn dels GDR i de Vox que s'encaren amb gent de C's i del PP". És a partir d'aquest moment que la formació d'Inés Arrimadas decideix marcar una distància amb els Grups de Defensa i Resistència i traça una línia estratègica pròpia en relació amb la qüestió dels llaços: comença a enregistrar vídeos retirant els símbols de forma tranquil·la i pausada, sense eines i sense cùters.

Aquesta relativa orfandat dels GDR és un caldo de cultiu perfecte perquè l'extrema dreta, que ja estava capitanejant l'acció d'alguns nuclis, comenci la batalla pel seu domini. "Els dos grups principals en disputa són la PxC i Vox, [que es reparteixen les zones d'influència](#)", rebla Rodríguez. D'aquesta manera, el partit de Santiago Abascal hauria aconseguit el control de la Catalunya Central i del Camp de Tarragona, mentre que el Maresme, el Baix Llobregat i el Garraf són territori de la Plataforma per Catalunya. Hi ha altres grups més reduïts influenciats per falangistes i DN que han entrat també en aquesta pugna, però la seva capacitat de lideratge en clau de finançament i des del punt de vista mediàtic és molt més minsa.

Les convocatòries dels GDR no tenen una assistència massiva ni de bon tros, però no s'ha d'ignorar el fet que, amb la instrumentalització d'aquests grups, l'extrema dreta ha aconseguit recuperar presència. "Els arrencallaços i el moviment tabarnès representen un magma confús que dona espai que aquestes organitzacions puguin créixer", apunta Cris Chaika. "Hi estan col·locant els seus lideratges al capdavant per visibilitzar-los."

Tabàrnia, una marca d'èxit canibalitzada

El concepte de Tabàrnia va saltar a la palestra mediàtica a partir del moment que l'entorn de C's en comença a parlar de manera coordinada a les xarxes socials a finals del 2017. Fins i tot Inés Arrimadas va entrar en aquesta dinàmica, fent una piulada al seu compte de Twitter. El mot, format per la combinació de les demarcacions de Tarragona i de Barcelona, fa referència als territoris on els contraris a la independència serien majoritaris.

Lo de Tabarnia es una ocurrencia que pone al independentismo ante el espejo de sus propias contradicciones y de la fragilidad de sus argumentos. Es muy significativo lo nerviosos que se han puesto algunos ?

— Inés Arrimadas (@InesArrimadas) [December 26, 2017](#)

Tabàrnia s'ha anat consolidant durant l'últim any com un centre d'agitació al carrer i a través d'Internet, tot i que la seva capacitat de convocatòria ha estat escassa. El paper visible en aquest moviment del dramaturg Albert Boadella, o l'agitació que en un principi van fer C's i activistes de l'entorn d'SCC, van ser clau per entendre la seva irrupció mediàtica. No obstant això, Tabàrnia ja existia com a concepte com a mínim des del 2015, tot i que algunes fonts situarien la seva creació ja l'any 2012. Tal com ha succeït amb els GDR, el seu caldo de cultiu també ha esdevingut l'ultranacionalisme radical i l'extrema dreta espanyolista. Això no implica, tanmateix, que tots els assistents a les convocatòries "tabarneses" combreguin amb aquesta línia de pensament. En aquest sentit, Jesús Rodríguez explica que el tarannà de les primeres grans mobilitzacions espanyolistes, a la tardor passada, ha anat mudant amb el pas del temps: les marxades inicials, que van reunir milers

de persones d'un ventall ideològic ampli, s'han transformat en manifestacions amb una direcció cada cop més ancorada als grups d'extrema dreta. "A mesura que passaven els mesos, se'n van desmarcar el PSC, el PP i C's, de manera que el seu reducte organitzador i coordinador ara mateix es mou al voltant de Vox, de la PxC, i de falangistes diversos".

El reducte independentista

Moviment Identitari Català (MIC), per una "Catalunya catalana"

Malgrat que l'espanyolisme lidera quasi la totalitat del patrimoni de l'extrema dreta a Catalunya, hi ha hagut, des de fa dècades, l'intent de crear organitzacions independentistes d'aquest àmbit ideològic. Després de l'extinció d'Unitat Nacional Catalana (UNCat), autodissolta a l'estiu del 2014, ara mateix només hi ha dues organitzacions que es poden englobar en aquesta òrbita. La primera és el Moviment Identitari Català (MIC), nascut el 2015. Alguns dels activistes del MIC havien participat activament d'UNCat, tot i que d'altres se situen al voltant del hooliganisme del Futbol Club Barcelona o d'experiències polítiques prèvies també fallides. A la seva pàgina web, aquesta associació declarada independentista i identitària manifesta que lluita "per una Catalunya Catalana, perquè les ajudes socials siguin per als catalans, per una regulació de la immigració i, sobretot, per veure desaparèixer del nostre voltant aquesta paparra fastigosa tan arrelada, aquest esperit castellà que tan a la vora tenim". En essència, el MIC reivindica consignes de l'extrema dreta clàssica vestides amb estelada.

L'organització rebutja igual l'extrema dreta espanyolista i les organitzacions de l'esquerra independentista, les quals titlla de comunistes o lerrouxistes —així es van referir, de manera despectiva, als manifestants antifeixistes que van plantar-los cara a l'ofrena floral de la Diada d'enguany. L'emblema del MIC és format per la Creu de Sant Jordi, les quatre barres, el fènix i la lletra lambda de l'abecedari grec, emblema del moviment identitari europeu. De fet, en termes generals, els escassos militants del MIC són fàcilment identificables per la seva estètica i els seus lemes: caps rapats, tatuatges —algun dels quals, directament amb simbologia nazi—, la reivindicació del 33 com a concepte —fent referència a la tercera lletra de l'abecedari amb motiu del lema "Catalunya catalana"— i l'ús de consignes com "Catalunya, ni espanyola ni musulmana".

La seva activitat al carrer ha resultat ser molt frustrant, perquè les vegades que han intentat sumar-se a les convocatòries independentistes han estat expulsats per part de la majoria dels assistents. Així va succeir, per exemple, el passat 11 de setembre, quan desenes de manifestants [van barrar-los el pas a l'ofrena floral a Rafael Casanova](#), o més recentment, el 29 de setembre a la plaça de Sant Jaume, durant els actes convocats pels CDR contra la manifestació de Jusapol. En aquesta ocasió, alguns militants del MIC que hi eren presents van haver d'abandonar la plaça escortats per un dispositiu d'antiavalots dels Mossos d'Esquadra, quan centenars de manifestants els van rodejar tot cridant consignes antifeixistes.

Som Catalans, l'escissió 'indepe' de la PxC

El cas de Som Catalans té moltes similituds amb el del MIC, malgrat que té un paper encara més marginal. Es va constituir com un partit polític independentista a mitjan 2014 després d'una forta crisi al si de la PxC. Som Catalans té un discurs xenòfob i islamòfob molt similar al de la PxC, reivindica a la seva web una "Catalunya catalana" sense "colonització espanyola ni invasió migratòria" i utilitza el clàssic eslògan "Primer els de casa". També va intentar tenir un paper actiu en la Diada passada, però [els manifestants els van fer fora de la plaça de Sant Jaume](#), a Barcelona, al crit de "fora feixistes dels nostres barris".

El més interessant de Som Catalans és el lideratge d'Ester Gallego i d'Enric Ravello, tots dos exmembres de la PxC. De fet, Ravello havia arribat a ostentar el càrrec de secretari de relacions internacionals del partit llavors liderat per Josep Anglada, però va ser-ne expulsat per la seva posició favorable a la independència de Catalunya. Som Catalans va presentar candidatura a Vic en les eleccions del 2015 i hi va obtenir un resultat raquític: 56 vots del total del cens.

Els satèl·lits secundaris de la constel·lació 'ultra'

De forma més residual i tenint un rol molt més secundari, hi ha hagut altres grupuscles del magma de l'extrema dreta espanyola que també s'han mantingut actius durant el procés, o que han aprofitat aquest context per iniciar la seva activitat. És el cas de Generación Identitaria, organització agitativa que ha participat en actes conjunts dins la plataforma Por España me Atrevo i a la manifestació del 8 d'octubre de 2017 organitzada per Societat Civil Catalana; de Falange Española de las JONS, amb un nucli militant molt envellit i enrocat en el franquisme clàssic, o de la doble branca sorgida dels legionaris de Sant Andreu: l'Hermandad de Antiguos Caballeros Legionarios de Barcelona i la Legión Urbana.

En paral·lel, s'han mantingut també actives altres organitzacions, però amb una implicació en el procés encara més marginal. Un exemple d'això és Tradició Catalana (La Traca), que manté un vincle aparent amb Somatemp i que es defineix com "un moviment juvenil que es fonamenta en les arrels espirituals i històriques que van engendrar Catalunya"; o Devenir Europeo, una associació cultural declarada obertament nacionalsocialista que organitza conferències de caràcter divulgatiu a Catalunya. Per la seva banda, l'organització Soberanía y Libertad (SyL) cessà la seva activitat en aquest darrer període. El seu fundador és José Antonio Llopart, editor i històric dirigent del Movimiento Social Republicano fins al 2014. Després de la dissolució de SyL, Llopart va fundar Pueblo, que es manté activa però que amb prou feines ha generat activitat política. Durant aquests darrers anys també cal constatar el cessament de l'activitat a Catalunya tant dels nuclis de l'MSR com d'Alianza Nacional.